

Уочи објављивања саветодавног мишљења Међународног суда правде о Косову САД су очекивале да ће Србија, ма каква била та оцена, наставити да се супротставља независности Косова због чега су се залагале за координирану акцију са ЕУ како би се мудрим коришћењем „штапа и шаргарепе” Београд приволео на кооперативност, објавио је „Викиликс”, а преноси Бета.

Из депеше послате из амбасаде у Београду 12. јануара 2010. произлази да су САД у то време желеле да убеду власти у Београду да треба да се одмакне од Косова и да сву своју енергију усмере на приближавање ЕУ.

У депеши се наводи да је Влада Србије јединствена у неприхватању независности Косова, али да постоји унутрашња подела око тога како ће се наставити борба за Косово после објављивања оцене Међународног суда правде.

Председник Борис Тадић и његов кабинет изгледа желе да следе наш и савет ЕУ и да тихо прихвате сваки исход, водећи Србију ка ЕУ, али немају координирани план како да то учине.

Насупрот њима шеф дипломатије Вук Јеремић вођен личним интересом за самопромоцијом и погрешном перцепцијом домаће политичке сцене планира нову дипломатску офанзиву за Косово, без обзира на оцену МСП-а, наводи се у депеши и додаје да САД очекују да ће у одсуству алтернативног приступа Тадића победити Јеремићев више конфронтирајући план.

У депеши, такође, наводи се да је више европских саговорника претходних месеци пренело председнику Тадићу да је нужно да се Србија помери од Косова и да се усредсреди на европске интеграције и додаје да се чини да је та порука почела да наилази на пријем, али да Тадић још нема координирану стратегију како да је примени.

Тадићев саветник за националну безбедност Мики Ракић рекао је отправници послова

амбасаде САД у Београду Џенифер Браш 10. децембра 2009. да влада још нема план за политику после објављивања оцене МСП-а и да тек почиње да разматра алтернативе.

У одвојеним сусретима са Брашовом, крајем децембра 2009, министар одбране Драган Шутановац и неформални саветник председника Срђан Шапер деловали су збуњено када их је питала за стратегију председника после оцене МСП-а, и ни један ни други нису желели да спекулишу ни о томе какво је Тадићево мишљење о томе.

У депеши се, уз позивање на изворе ЕУ, преноси и како су Тадић и његов спољнополитички саветник Јован Ратковић рекли да се анализирају четири могућа сценарија после оцене МСП-а, али да још нису донели чврсту одлуку, а Тадић је наводно као могуће сценарије поменуо модел Кина–Тајван и сценарио две Немачке уз истицање да би било које од тих решења морало да се прилагоди „специјалној ситуацији на Косову”.

Тадић је наводно рекао и да ће Србија после оцене МСП-а бити више него спремна да разговара са Приштином, чак и директно, уколико се ти преговори не буду тумачили као директно или индиректно признање Косова.

У депеши се такође описује како нико од српских званичника који помињу нове преговоре о Косову није изнео никакве детаље, а упркос тврдњама политичког директора МСП-а Борка Стефановића изнетих у разговору са отправницом послова Џенифер Браш 21. децембра да се тражи излаз из косовске стратегије после оцене МСП-а верује се да ће Јеремић наставити да удара у косовске бубњеве и током 2010.

Ниједна држава ЕУ не очекује да Србија призна Косово али њен пут ка ЕУ биће отежан све док не буде јасно и прихваћено где је граница Србије и Косова. За успех заједничке стратегије ЕУ мора бити спремна на тактику „шаргарепе и штапа” према Србији све док се јасно не прихвати где престаје Србија а почиње Косово, наводи се у депеши из амбасаде САД у Београду.

САД незадовољне Еулексом

САД су биле незадовољне овлашћењима, али и конкретним активностима мисије ЕУ на Косову, наводи се у једној америчкој дипломатској депеши са „Викиликса”, коју јуче преноси сајт приштинског дневника „Коха диторе”.

Документа откривају узнемирење бивше амбасадорке САД на Косову Тине Кајданоу због пасивне улоге Еулекса, посебно на северу Косова, оптужујући мисију да дозвољава и толерише криминал у том делу.

Депеша је послата у Вашингтон 8. априла 2009. године и у њој Кајданоу такође критикује Брисел да врши притисак на Приштину док истовремено „милује” Београд.

„Уколико Еулекс, као највећа и најамбициознија европска мисија до сада, жели да има успеха треба да оствари прогрес у критичким питањима на северу, али тај успех може се постићи једино ако Брисел врши исти притисак како према Београду, тако и према Приштини, уместо да попушта на политичке захтеве Београда и да игнорише захтеве Приштине”, навела је Кајданоу.

Шапер: Питајте ауторку депеше

На нашу молбу да прокоментарише оцену да су он и Драган Шутановац деловали збуњено када их је Џенифер Браш питала за стратегију председника Србије после одлуке МСП, Срђан Шапер је кратко одговорио: „То бисте морали да питате ауторку депеше. То је њено виђење ствари”.

(Политика)